

Voorzitter Provinciale Staten van Zeeland Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG**Onderwerp**
Kernenergie**Zaaknummer**
115469**Behandeld door****Verzonden**

Middelburg, 10 november 2022

Geachte voorzitter,

Vanuit uw staten is verzocht om aanvullende informatie omtrent de ontwikkelingen op het nucleaire dossier. In deze brief geven wij u daartoe een update over de stand van zaken. Dat betreft primair het overleg van de AHC met de minister van Energie en Klimaat, en daarnaast enkele andere ontwikkelingen.

Bestuurlijk Overleg AHC en minister Jetten

Op 3 oktober jl. heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen minister Jetten van Economische Zaken en Klimaat, de aandeelhouderscommissie (AHC) namens de aandeelhouders van PZEM en de Provincie. De aanleiding voor dit overleg was de briefwisseling tussen het ministerie en de regio, waar wij u eerder over geïnformeerd hebben.

In grote lijnen zijn in het overleg de volgende punten aan de orde gekomen:

- Bedrijfsduurverlenging van de kerncentrale Borssele (KCB),
- Kabinetsbrief over kernenergie,
- en in het verlengde daarvan het participatietraject.

Bedrijfsduurverlenging van de kerncentrale Borssele (KCB)

In het gesprek heeft de minister de AHC verzocht mee te werken aan een verkenning om te onderzoeken of de bedrijfsduur van de KCB verlengd kan worden en is gesproken over de voorwaarden waaronder dit mogelijk zou zijn.

De minister heeft aangegeven dat kernenergie onderdeel uit zal gaan maken van de energiemix om te komen tot een CO₂ vrije energievoorziening en om minder afhankelijk te zijn van de import van gas. De beslissing over de noodzaak voor kernenergie is door het kabinet genomen bij het vaststellen van het coalitieakkoord. Ten aanzien van bedrijfsduurverlenging zal zowel een technisch als economisch onderzoek moeten uitwijzen of bedrijfsduurverlenging haalbaar is. Het kabinet is bereid dergelijke onderzoeken te financieren, voor zover toegestaan vanuit Europese regelgeving.

Vanuit de AHC is aangegeven dat er bereidheid is om constructief het gesprek aan te gaan. Voor de publieke aandeelhouders achter EPZ, die de AHC vertegenwoordigt, is de invulling van voorwaarden rondom de bedrijfsduurverlenging mede bepalend voor het uiteindelijke standpunt. De voorwaarden die op voorhand al door de AHC zijn genoemd in het gesprek zijn:

- Afspraken maken over de aandeelhouderspositie, in overeenstemming met de aandeelhoudersstrategie waarin de publieke aandeelhouders aangeven geen belang in EPZ te zien dat door regionale overheden geborgd moet worden;
- Een veilige toekomst;
- Een leefbare omgeving;
- Een transparant proces.

Tussen de minister en de aandeelhouders is naar aanleiding daarvan afgesproken dat een intentieverklaring zal worden opgesteld, waaruit blijkt dat gezamenlijk wordt onderzocht of technisch en economisch, en onder welke andere voorwaarden bedrijfsduurverlenging mogelijk is. Derhalve worden bij het opstellen van een dergelijke intentieverklaring ook EPZ, RWE en PZEM betrokken. Op dit moment vindt overleg plaats over de precieze formulering van een dergelijke verklaring en of eventueel naast de intentieverklaring nog aanvullende afspraken moeten worden vastgelegd. Aan de hand van de precieze teksten en de formele juridische posities zal blijken welke van alle betrokken partijen de intentieverklaring moeten ondertekenen. Wij zullen u nader informeren over de wijze waarop de afspraken precies worden vastgelegd. Het streven is dat een intentieverklaring nog dit jaar ondertekend wordt.

Indien na afronding van die onderzoeken blijkt dat de voorwaarden volgens alle betrokkenen op een goede manier kunnen worden ingevuld, en dat bedrijfsduurverlenging technisch en economisch verantwoord is, is de volgende stap het sluiten van een nieuw convenant inzake de levensduur van de KCB. Het is de bedoeling dat daar eind 2023 een besluit over genomen kan worden. Het huidige convenant gaat, net als de Kernenergiewet, immers uit van sluiting per 2033.

Kabinetsbrief over kernenergie

De minister heeft aangegeven dat het kabinet nog dit jaar met een brief naar de Tweede Kamer komt over de bouw van twee nieuwe kerncentrales. De locatiekeuze voor deze nieuwe centrales ligt nog open. In deze brief zal het kabinet ingaan op de rol van kernenergie in de Nederlandse energiemix. In de brief zal het kabinet een voorkeurslocatie bekend maken om twee nieuwe kerncentrales te bouwen. Deze voorkeurslocatie zegt echter niet dat dit de definitieve locatie wordt. Het kiezen van een voorkeurslocatie is belangrijk om te kunnen starten met het onderzoeken van belangrijke aspecten. Deze aspecten zijn een milieueffect rapportage, de inpassing van de centrales in het hoogspanningsnet en de inpassing in het energiesysteem. Hiernaast is een zorgvuldig burgerparticipatietraject van belang. De locatie Borsele is één van de opties als voorkeurslocatie. Naar aanleiding daarvan is verkennend gesproken (zie hieronder) over het participatietraject, indien Borssele daadwerkelijk als voorkeurslocatie aangewezen zou worden.

Participatietraject

Mede in het verlengde van het vorige punt is in het overleg besproken dat voor zowel eventuele bedrijfsduurverlenging als eventuele nieuwbouw, een goed en zorgvuldig participatietraject moet worden doorlopen waarin goed wordt geluisterd naar de omgeving. Met betrekking tot de bedrijfsduurverlenging van de huidige kerncentrale in Borssele en de eventuele komst van nieuwe centrales ligt het initiatief voor burgerparticipatie bij het Rijk, uiteraard in goede afstemming en samenwerking met de regio en de gemeente Borsele.

Door de gemeente Borsele is verder ingebracht dat inmiddels eerste gesprekken gevoerd zijn met de directe omgeving van de kerncentrale. Daaruit blijkt dat in ieder geval het versterken van leefbaarheid een belangrijk thema is bij de komst van nieuwe kerncentrales. De inwoners hebben aangegeven dat daarin ook een regierol van de lokale overheid verwacht wordt.

Daarnaast is gesproken over de wijze waarop Rijk, regio en gemeente Borsele gezamenlijk vorm kunnen geven aan verdere burgerparticipatie. Daarbij is verwezen naar het adviesrapport van de Raad van de leefomgeving en infrastructuur (RLi) ¹. De RLi adviseert in dit rapport aan het kabinet om burgers expliciet te betrekken bij de verdere uitwerking van het besluit met betrekking tot nieuwe kerncentrales. Belangrijk is het besluitvormingsproces zorgvuldig en transparant te laten verlopen. Aspecten die burgers van belang vinden, moeten serieus, zichtbaar en navolgbaar worden meegewogen, aldus het rapport. De minister heeft aangegeven dat hij op deze zaken terugkomt in de kabinetsbrief.

---

¹ Adviesrapport RLi: Splitsstof? Besluiten over kernenergie vanuit waarden – september 2022

Vervolgstappen komende maanden

Hiervoor is al aangegeven dat het de bedoeling is dat nog dit jaar de intenties worden vastgelegd om samen te onderzoeken of en onder welke voorwaarden bedrijfsduurverlenging mogelijk is. Voor dat traject wordt een jaar uitgetrokken. Het streven is om aan de hand van de uitkomsten eind 2023 een concreet besluit te kunnen nemen.

Eind dit jaar zal er een brief van het kabinet verschijnen waarin onder andere de voorkeurslocatie voor de nieuwe kerncentrales bekend wordt gemaakt. Wanneer de locatie Borsele daarin als voorkeurslocatie wordt aangemerkt, zal uiteraard vanuit de regio verder gesproken worden met de minister om te bezien hoe we als regio ook daarin samen op kunnen trekken met het Rijk. We zullen u te zijner tijd hierover nader informeren.

Andere ontwikkelingen

Naast bovenstaande globale terugkoppeling van het gesprek van de AHC met minister Jetten willen wij aanvullend nog enkele andere zaken onder uw aandacht brengen.

De Minister van Klimaat en Energie heeft in een debat in de Tweede Kamer uitgesproken dat hij naast de inzet van twee nieuwe kerncentrales ook onderzoek gaat plegen naar toepassing van kleine modulaire reactoren oftewel Small Modular Reactor (SMR's). Kleine modulaire reactoren kunnen van meerwaarde zijn voor een evenwichtige en toekomstbestendige energiemix.

NV Impuls Zeeland verkent samen met Thorizon de mogelijkheden van een thorium-reactor in Zeeland (volut een thorium gesmolten zout reactor, oftewel een Molten Salt Reactor (MSR)). Een MSR is een veilig en modulair concept, dat gebruik maakt van bestaand kernafval om hoge temperatuur warmte te genereren. Door het gebruik van bestaand kernafval biedt een MSR naast energieopwekking zonder gebruik van fossiele brandstoffen een (gedeeltelijke) oplossing voor het vraagstuk van nucleair afval. Zeeland kan een goed startpunt zijn voor het verkennen van een eerste MSR-pilot via het bestaande nucleaire cluster (o.a. EPZ, Covra en Schelde Exotech).

In overeenstemming met uw motie inzake een "Nucleair (kennis)cluster" van 22 juni 2022 vindt nu overleg plaats over de mogelijkheden daarvan. Betrokken partijen zijn op dit moment de Zeeuwse kennisinstellingen (UCR, HZ University of Applied Sciences en Scalda) en de betrokken bedrijven. Een dergelijk cluster kan bijdragen aan de versterking van de kennis- en innovatie infrastructuur in Zeeland. Wij zullen deze ontwikkeling ook verder bespreken in komende overleggen met de minister van Energie en Klimaat.

Wij verwachten u hiermee voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.